

energiavirasto

1.12.2025

Webinaarisarja sähkömarkkinalain muutoksista

Yleiskatsaus muutoksiin
Verkon kehittäminen

energiavirasto

Veli-Pekka Saajo
Johtaja

Johdanto webinaarisarjan aiheisiin

Sähkömarkkinalain muutokset voimaan 1.1.2026

- Lakimuutosten taustalla työ- ja elinkeinoministeriön asettaman suurjänniteverkkotyöryhmän ehdotukset
- Suurjännitteinen sähkönsiirto fokuksessa
 - Osa säännöksistä koskee myös alemman jännitetason sähkönsiirtoa
- Uudistuksilla pyritty mahdollisuuksien mukaan lisäämään sähkömarkkinasäätelyn joustavuutta
 - Tulkintakysymysten lisääntyminen odotettavissa

Sähkömarkkinalain uudistuksen tavoitteet

// Hallituksen esityksen tavoitteena on uudistaa sähkömarkkinalain kantaverkkoa ja suurjännitteistä jakeluverkkoa koskevaa sääntelyä siten, että näitä suurjänniteverkkoja voidaan **kehittää** ja verkon käyttäjien liittymiä voidaan **liittää** niihin **nopeasti kasvaviksi ennakoitujen sähkön kulutuksen ja tuotannon tarpeita** vastaavalla tavalla.”

// Esityksen tavoitteena on (...) hallitusohjelman mukaisesti vahvistaa kantaverkon ja suurjännitteisten jakeluverkkojen toimivuutta ja riittävyttä **energiamurroksen perustana** ja **Suomen keskeisenä kilpailuetuna.**”

Muutosten toimeenpano Energiavirastossa

- Webinaarisarjassa tiedotetaan energia-alaa muutoksista yhteisesti
- Energiavirasto päivittää ja julkaisee vuodenvaihteessa uusia ohjeistuksia, joissa on huomioitu lakimuutosten vaikutukset
- Vastaukset yleisiin kysymyksiin tullaan julkaisemaan Energiaviraston verkkosivuilla
- Uudesta hallinto- ja oikeuskäytännöstä tiedotetaan Energiaviraston verkkosivuilla

energiavirasto

Fanny Hovi
Juristi

Yleiskatsaus muutoksiin

Kehittämisvelvollisuus 1/2

Nykytila

1.1.2026

Suurjännitteisellä jakeluverkolla tarkoitetaan 110 kV verkkoa

Jakeluverkonhaltijoille mahdollisuus rakentaa myös yli 110 kV verkkoja

Kaikki yli 110 kV verkot kuuluvat kantaverkkoon

Kantaverkonhaltijan kehittämisvelvollisuus koskee valtakunnallisia yhteyksiä

Kantaverkonhaltijan vastuualuetta on Suomen alue (pl. Ahvenanmaa)

Kantaverkonhaltijan vastuualue ulotetaan Suomen talousvyöhykkeelle

Kehittämisvelvollisuus 2/2

Nykytila

1.1.2026

Jakeluverkonhaltijalla velvollisuus kehittää verkkoa käyttäjien kohtuullisten tarpeiden mukaan

Jakeluverkonhaltija, jolla ei ole hallinnassaan sj-verkkoa, voi tietyin edellytyksin kieltäytyä uuden sj-verkon kehittämisestä

Kantaverkon kehittämissuunnitelmalla ei ole oikeusvaikutuksia

Energiavirastolla toimivalta vaatia muutoksia oikeusvaikutteiseen kehittämissuunnitelmaan

Voimalaitosten liittymisjohdot eivät ole säänneltyä verkkotoimintaa

Jakeluverkonhaltijan tulee kehittää useampaa voimalaitoskokonaisuutta palvelevaa verkkoa

Luvanvaraisuus

Nykytila

Voimalaitosten liittymisjohdot eivät ole säänneltyä verkkotoimintaa

Sähkötoimitus erillisen linjan kautta ei ole luvanvaraista, jos sähkö on tuotettu alle 2 MVA voimalassa

Luvanvaraisuutta koskeviin kysymyksiin ei ole mahdollista antaa hallintopäätöstä

1.1.2026

Useampaa voimalaitoskokonaisuutta palvelevat verkot ovat tietyin edellytyksin luvanvaraisia

Sähkötoimitus erillisen linjan kautta ei ole luvanvaraista

Ennakkotieto sähköverkkotoiminnan luvanvaraisuutta koskevista kysymyksistä

Hankeluvat

Nykytila

Tietyt jakeluverkonhaltijoiden sähköjohdot on vapautettu hankeluvan tarveharkinnasta

Valtakunnan rajan ylittävän sähköjohdon hankelupaa haetaan TEM:ltä

Valtakunnan rajan ylittävän maakaasuputken hankelupaa haetaan TEM:ltä

1.1.2026

Kaikki verkonhaltijoiden suurjännitejohdot hankeluvan tarveharkinnan piirissä

Valtakunnan rajan ylittävän sähköjohdon hankelupaa haetaan valtioneuvostolta

Valtakunnan rajan ylittävän maakaasuputken hankelupaa haetaan valtioneuvostolta

Joustavat liittymät

Nykytila

Joustavia liittymissopimuksia ei ole säännelty

Joustava liittymissopimus = liittymissopimus, jonka ehdoissa on sovittu rajoituksista liittymispisteen taatulle teholle tai verkonhaltijan toteuttamasta liittymän sähkönkäytön tai sähkönsyötön ohjaamisesta

1.1.2026

Verkonhaltijalla on velvollisuus tarjota joustavia liittymissopimuksia

Mahdollisuus joustavaan liittymään pysyvänä ratkaisuna

Säännökset joustavan liittymissopimuksen sisällöstä

Selventäviä täsmennyksiä

1.1.2026

Suljetun jakeluverkon
edellytysten täsmennys

Liittymän teho ei saa ylittää
sähköjärjestelmän suurinta
askelmaista tehonmuutosta

Muutos nykyiseen

Täsmentää, mutta ei laajenna
suljetun jakeluverkon
edellytyksiä

Säätelyn selventäminen, ei
muutosta nykytilaan

Muita muutoksia

Nykytila

Pienimuotoisella
sähköntuotannolla tarkoitetaan
max. 2 MVA voimalaitosta

Loppukäyttäjällä oikeus
jakeluverkkoon pääsyyn
kiinteistöverkon kautta

1.1.2026

Pienimuotoisella
sähköntuotannolla tarkoitetaan
alle 1 MVA voimalaitosta

Loppukäyttäjällä oikeus verkkoon
pääsyyn kiinteistöverkon kautta

energiavirasto

Santeri Vauhkonen
Verkkoinsinööri

Verkon kehittäminen

Verkkoon pääsyn sääntely nykyisin (ennen lakimuutosta)

// Verkonhaltijan tulee riittävän hyvälaatuisen sähkön saannin turvaamiseksi verkkonsa käyttäjille ylläpitää, käyttää ja kehittää sähköverkkooan sekä yhteyksiä toisiin verkkoihin sähköverkkojen toiminnalle säädettyjen vaatimusten ja verkon käyttäjien kohtuullisten tarpeiden mukaisesti.

Kantaverkko

Valtakunnallinen suurjänniteverkko, ml. kaikki yli 110 kV verkot ja rajayhdysjohdot

Suurjännitteinen jakeluverkko

Paikalliset ja alueelliset 110 kV verkot ja johdot

Jakeluverkko

Keski- ja pienjännitteiset jakeluverkot

Lakimuutosten vaikutus verkkoon pääsyn sääntelyyn

- Kehittämisvelvollisuus säilyy. Kehittämisvastuun jakautuminen muuttuu.
- Yli 110 kV verkko ei enää automaattisesti kantaverkkoa
 - Jakeluverkonhaltijoille velvollisuus kehittää suurjänniteverkkoja (myös yli 110 kV verkkoja)
 - Koskee kaikkia jakeluverkonhaltijoita. Kieltäytymisoikeus (51 a §) vain, jos ei jo olemassa olevaa suurjänniteverkkoa
- Kantaverkonhaltijalla säilyy velvollisuus kehittää valtakunnallista yhtenäistä sähköverkkoa sekä rajayhdysjohtoja
- Suomen talousvyöhyke lisätään kantaverkonhaltijan vastuualueeseen
- Nykyisen kantaverkon osia ei muuteta suurjännitteiseksi jakeluverkoksi eikä suurjännitteistä jakeluverkkoa kantaverkoksi
- Liittymän teho ei saa ylittää sähköjärjestelmän suurinta askelmaista

Verkon kehittämisvastuut lakimuutoksen jälkeen

Kantaverkko

Valtakunnallinen suurjänniteverkko, ml. rajayhdysjohdot ja talousvyöhyke

- + Suomen talousvyöhyke
- Paikalliset ja alueelliset 220 ja 400 kV verkot

Suurjännitteinen jakeluverkko

Paikalliset ja alueelliset suurjänniteverkot ja -johdot

- + paikalliset ja alueelliset 220 ja 400 kV verkot ja johdot

Jakeluverkko

Keski- ja pienjännitteiset jakeluverkot

Sähköntuotannon liittämiseen liittyvät muutokset

- Jakeluverkonhaltijoille velvollisuus kehittää suurjänniteverkkoa vähintään kahta voimalaitoskokonaisuutta varten
- Sähköntuottajat voivat perustaa liittymisverkon ilman sähköverkkolupaa
 - Suurjännitteinen verkko, joka palvelee useaa erillistä voimalaitoskokonaisuutta
 - Yhdellä liittymällä useita voimalaitoskokonaisuuksia sähköverkkoon
- Yksittäisten sähköntuottajien liittymisjohdot jatkossakin liittyjän vastuulla

Verkon käyttäjien oikeudet verkkoon pääsyn estyessä

- Verkonhaltijalla on lähtökohtaisesti velvollisuus taata verkkoon pääsy
- Energiavirasto toimii riitojenratkaisuviranomaisena
 - Liittyjällä mahdollisuus saattaa liittymisasioihin liittyvät riidat Energiaviraston ratkaistavaksi
- Energiavirasto voi myös valvoa jälkikäteisesti verkkonhaltijoiden toimintatapoja

Kantaverkon kehittämissuunnitelma

- Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kantaverkon kehittämissuunnitelmassa annettavista tiedoista
 - Energiavirasto valmistelee määräystä vuoden 2026 alussa
 - Tavoitteena valmis määräys ajoissa, jotta vuonna 2027 toimitettavan kehittämissuunnitelman tekemiseen jää riittävästi aikaa
- Energiavirastolla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa suunnitelman vastaanottamisesta vaatia kantaverkonhaltijaa tekemään muutoksia kehittämissuunnitelmaan
- Kehittämissuunnitelma oltava kuultavana ennen julkaisua

energiavirasto

Kiitos!

Veli-Pekka Saajo, Fanny Hovi, Santeri Vauhkonen
Kysymykset: kehittamisen.valvonta@energiavirasto.fi

Webinaarisarjan seuraavat osat:

3.12. klo 13-14.30, osa 2: Joustavat liittymät

8.12. klo 13-14.30, osa 3: Verkko- ja hankeluvat sekä luvanvaraisuus

15.12. klo 13-14.00, osa 4: Vastaukset toimialan kysymyksiin